

T.B.M.M.

CUMHURİYET HALK PARTİSİ

Grup Başkanlığı

Tarih : 07 Ekim 2025

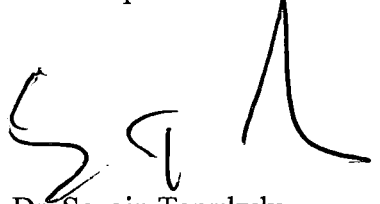
Sayı : 14235

34824

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın, Adalet Bakanı Sayın Yılmaz TUNÇ tarafından Anayasa'nın 98.nci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96.ncı maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim. 06.10.2025

Saygılarımla,

Av. Dr. Sezgin Tanrikulu
Diyarbakır Milletvekili

Adli Tıp Kurumu, ceza adalet sisteminde bireylerin yaşam hakkı, işkence ve kötü muamelenin önlenmesi, sağlık ve adil yargılanma haklarının teminatı bakımından belirleyici bir kurumdur. Ancak kurumun Adalet Bakanlığı'na idari olarak bağlı olması, verdiği raporların bağımsızlığı ve tarafsızlığı konusunda ciddi soru işaretleri doğurmaktadır.

Son yıllarda özellikle cezaevlerinde bulunan mahkûmlar ve ağır hasta tutuklular hakkında düzenlenen raporların hak ihlallerine, hatta ölümlere zemin hazırladığına ilişkin çok sayıda kamuoyu iddiası bulunmaktadır. Adli Tıp Kurumu raporlarına itiraz süreçleri hem yavaş hem de aynı hiyerarşik yapı içinde yürütüldüğü için etkisiz kalmaktadır.

Demokratik bir hukuk devletinde, bireyin bedeni ve sağlığı üzerinde tasarruf hakkı hiçbir biçimde idarenin veya yargının keyfi kontrolüne bırakılmamalıdır. Bu nedenle Adli Tıp Kurumu'nun idari, mali ve bilimsel açıdan bağımsızlaştırılması artık bir ihtiyaç değil, hukuki zorunluluktur.

Bu bağlamda;

1. Adli Tıp Kurumu'nun Adalet Bakanlığı'na bağlı olarak faaliyet göstermesi, kurumun verdiği raporların tarafsızlığına gölge düşürmüyor mu? Kurumun özerkleştirilmesi için herhangi bir yasal hazırlığınız var mıdır?
2. Cezaevlerinde bulunan ağır hasta mahkûmlar hakkında verilen "cezaevinde kalabilir" raporlarının hangi bilimsel ve etik kriterlerle hazırlandığını kamuoyuna açıklamayı düşünüyor musunuz?
3. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi kararlarında Türkiye'ye yöneltilen eleştiriler arasında Adli Tıp Kurumu raporlarının tarafsızlık ve güvenilirlik eksikliği açıkça belirtilmiştir. Bakanlığınız bu eleştirileri gidermek için hangi adımları atmaktadır?
4. Mahkûmların sağlık kontrollerinin bağımsız hekim heyetlerince yapılmasına ve bu raporların mahkeme kararlarından etkilenmemesine olanak tanıyacak bir yasal düzenleme gündeminizde midir?

5. Adli Tıp Kurumu raporlarının şeffaflığı adına, anonimleştirilmiş yıllık raporlar yayımlanması veya TBMM İnsan Haklarını İnceleme Komisyonu'na düzenli bilgilendirme yapılması planlanmakta mıdır?

6. Adli Tıp Kurumu'nun uluslararası standartlara uygun şekilde yeniden yapılandırılması yönünde, Birleşmiş Milletler İstanbul Protokolü çerçevesinde bir uyum planı hazırlanmış mıdır?